

VADÁSZAT.

Fogolyvadászat Angliában.

(Egy angol elbeszélése.)

Pár évvel ezelőtt egy díszes társaságban vettem részt és az egybegyűltek között több vadász-ember lévén, természetesen a vadászatra terelődött a beszéd fonala. Valaki azt a kérdést vetette fel, vajjon melyik ága az a vadászatnak, mely — eltekintve attól, hogy nem csupán időtöltés kedvéért űzi az ember, — a legélvezetesebb és legnépszerűbb.

Az olvasó nem téved, ha azt hiszi, hogy a társaság legtöbb tagja a róka-vadászat, mint angol nemzeti sport mellett foglalt állást a feleletet illetően. Jó magam azonban határozottan a fogolyvadászat mellett kardoskodtam.

Meg kell jegyeznem, hogy nálunk Angliában csakis a gazdag emberek űznek sportot. A vadászatot kivéve, a sport bármely fajtát is, csak jómódú emberek űzhetik; mert minden vele járó dolog beszerzését, az anyagi oldalánál fogva, csakis jobb módú ember teheti.

A fogoly, azt tartom, a vadon tenyésző madarak között az, a mi a háziak között a veréb. Bárki legyen az a gazda, vagy bérlő, ha vadászati joggal rendelkezik, mindig és mindenütt talál foglyot. A föld egyik részétől a másikig az a kis barna madár gazdagnak, úgy mint szegénynek egyaránt nyújt sportot. Mert a fogoly nem olyan, mint a fűj, mely csak meghatározott helyeken létezhetik; való ugyan, hogy némely helyen több, máshol kevesebb található, de annyi tény, hogy a hol vad madár megélhet, ott mindig felleli az ember. Talán nincs jogomban több vadászati gyakorlattal és tapasztalattal dicsekedni, mint más praktikusabb vadász-embernek, de annyit állíthatok, hogy lőttem már foglyot a hideg, felföldi szarvaserdőkben, a déli fürdőző helyek környékén és még számos más, egymástól távol eső helyeken. Többek között a genfi tó mellett, bár be kell vallanom, itt több volt a más madár, mint a *Perdix cinerea*.

A fogoly iránt tanúsított közönyösség a száma túlnyomóságának tudható be. Mivel a gazdagoknak csak a ritka zsákmány után való vadászatra van ingerük, azt hiszem helyesen nevezem el a foglyot, ha a „nép madarának“ kereszteltem. És a nép madarát Angolországban tényleg annak is tekinti a nem vadászni született szegényebb sorsú nép. Sok ezer ilyen ember van a paptól a boltos-legényig, ki talán ép oly jó vadász-teremtéssel bír, mint bármelyikünk, de kit a sors megtosztott attól, hogy életében egyszer is lóra ülhessen, vagy hogy a fűj

hullámzó repülésében gyönyörködhesse vadászat közben. Még ezek az emberek is egyszer egy évben megindulnak egy kis fogolyvadászatra, még pedig oly vadászszenvedélyvel, amilyen-nel a vadászemberek között is ritkán találkozunk.

Továbbá abból az okból is megérdemli a fogoly a népszerűséget, hogy a vadászata nem jár valami nagy és komplikált fortélyokkal. Ha az ember úgy óhajtja, a saját igyekezetével, minden segítség nélkül, lövésre kaphatja őket; ha tetszik: ugyanezt kutya, vagy hajtók segítségével érheti el. Az utóbbi két módszer között hogy melyik az élvezetesebb, azt nehéz megítélni. Részemről azt tartom, hogy mindegyik élvezetes a maga nemében. Azonban mindegyiknek megvannak a maga kedvelői, tehát majd sorjában fogom őket érinteni.

A mai korban Angliában szinte divatos dolog a vizsgálával való fogolyvadászatot leszólni. Sietek azonban előállani azzal, hogy van még számos hely a világon, a hol legkevésbé sem vetik meg a kutya segélyét, sőt oly helyek is vannak, a hol nélkülözhetetlen a kutya a fogolyvadászathoz. Két ilyen ismerek jelenleg Angliában: az egyik a Lampshire lapály, a másik Berkshire. Jól ismerem mindkét területet, de jelenleg arra kérem az olvasót, hogy kövessen képzeletben a tettek mezejére — s szegődjön, bár képzeletben, vadásztársammá kalandozásaim közben.

Egy gyönyörű reggelen, szeptember elején, elindultunk, hogy fogolyra vadászjunk egy pár Laverack-setterrel. Mindketten jól fel vagyunk szerelve — te és én kedves olvasóm. Van mindenikünknek, angol szokás szerint, két-két szolgálk, egy-egy ponnynk; utóbbiak, hogy majd az elejtett madarakat hordják a hátukon. Mivel pedig a nap melegnek ígérkezik, csak igen könnyű ruhát öltünk fel, mert majd a gyaloglásból bőven ki fog jutni.

Ahogy oda érünk, a hol a napi működésünket megkezdjük, megállunk egy percze, hogy a tájat szemléljük; mert ha egész Angliát felkutatjuk is, még sem találunk gyönyörűbb és tipikusabb területet. — Egy magaslaton állunk és előttünk egy mély, katlanszerű völgy terül el.

Egyik settert szabadon eresztjük és [magas, sűrű fűben indulunk meg. Maga a hely nagyon alkalmasnak látszik a foglyászatra és mégis a foglyok mintha más vidékre költöztek volna. Tehát tovább megyünk.

Új terrenum.

Itt már szerencsésebbek vagyunk. A kutya előre rohan, de hirtelen megáll és szinte kővé meredten tekint bele a levegőbe. Szinte reszket az izgatottságtól, a mint tekintetét egy sűrű bokorra szegzi, vagy harmincz jardnyira*) előtte. — A mint előre haladunk, a kutya is lassan „húzva“ közeledik a bokorhoz, míg egyszerre szárnycsattogások között egy szép fészekalj erős, vidám fogolycsapat röpül fel. — Ez az izgató pillanat még a legöregebb vadásznak is pezsgővé teszi a vért ereiben. — — — Am mihamarább még két cserregő csapat rebben fel előttünk s lövéseinkre halomszámra hullanak alá.

A felszálló foglyok közül az öreg nőtényt sikerült kilőnünk — abban a reményben téve ezt, hogy majd a fiatalok ennek folytán könnyebben lesznek megközelíthetők. Nem is csalatkoztunk ebben a feltevésben. A fiamadarak, megfosztvaszülői tanácsuktól, nagyon gyakori czéllövésekre adnak alkalmat.

Sokaknak a „hajtó“ szenvedélyét természetesen nem elégítené ki az ily vadászat, de szerintem ez egy nagyon kedves módja a foglyászathoz.

Egy fogoly hirtelen felrebben az ön jobbán, kedves

*) Egy jard közel 3 láb, vagyis pontosan 91.40 cm.

szellemi partnerem — és az első csövét, hogy kiűritette rá, forogva jön lefelé. Egy pillanat se múlik el és máris egy másik ily madár rebben ki s ugyancsak siet a többi menekülése irányába jutni. »Puff«! — de a lába kissé megcsúszott önnek a gyors fordulás közben és a madár alá lőtt s ilyképen ez sérteszülten ment tovább. Önt azonban ez legkevésbé sem bosszantja. Ám mialatt ön újra tölt, egy pár fogoly röptül föl ismét, melyeket azonban már én szedek le becses engedelmével. — A lövések zajára ismételtén két-három más fogoly repült fel az ön oldalán. Gyorsan rájuk lő és azt hiszi, hogy lövései ismét célzt tévesztettek. De a madár, a melyre lőtt, lassan-lassan elmarad a többtől s mindig magasabbra kezd emelkedni. — Ön biztat, hogy lőjjen rá, a mit meg is cselekszek, míg ön a töltéssel van elfoglalva stb. stb. Szóval, tény az, hogy ez a módja a fogolyvadászatnak nagyon kellemes, bárha sokan nem is tartják annak; oka talán egyrészt, hogy az idény kezdetén, rövid idő alatt nem igen lehet nagy zsákmányra számítani, mert oly madarak ezek, melyek már kora ifjúságukban megtanulnak vigyázni magukra.

A mint a nap halad fölfelé az égen, határozott bizonyosságot nyerünk e felől, mert azt tapasztaljuk, hogy a foglyok felfogva a helyzetet, egyáltalában igyekeznek lőtávolságon kívül maradni; eltűnnek előlünk, a hol keressük őket s a mezőnek rég a másik részébe veszik magukat, midőn mi a nyomukban gondoljuk magunkat.*)

Mindazonáltal nyomon követjük őket.

Egy hosszú mászás után magas földre érünk. Egy kis futtatás következik; ám, a mint a nap alászállóban van, a levegő lehül és minden testi fáradság szinte elenyészik. A harmat mutatkozni kezd és enyhe illat száll fel a fűből, a mint gázolunk benne.

*

A fogolyvadászat kutya nélkül nem az a sport, amelyről nagy lelkesedéssel beszélnek a vadászok. Ha sok a madár, úgy elég tűrhető, de hiányában van annak a gyönyörűségnek, melyet az egyenként felrepülő madár lövése idéz elő. Mindenkinek el kell ismernie, hogy az a vadászat, melyet megkönnyítenek a hajtók, nem a legegyszerűbb sport; legfeljebb akkor, ha a foglyok száma a túlságba csap át és az intézkedések helyesen vitetnek keresztül. Ez azonban nem oly könnyű és személyesen csak egy helyet ismerek, a hol a hajtással járó foglyászat a tökéletesség színvonalán áll. A társaság ilyenkor legfeljebb négy vadászból áll és mindegyiknek az oldalán egy kis fiú halad, ki a puskákat tölti és a lehullott madarakkal törődik.

A fogolynak hajtókkal való vadászata sokkal népszerűbb volna, ha a három legszükségesebb eszköz megszerzése nem járna oly nagy nehézségekkel. Ezek először: sok madár, másodsor: megfelelő terület, harmadszor pedig: egy ügyes hajtómester, aki érti a dolog csinját-binját. Ha azonban ezek a szükségletek meg is vannak, még akkor is nagyon mesterséges sporttá fajul a dolog.

De lássunk csak egy másfajta sportot.

Képzeld el, hogy egy hajtóvadászaton veszünk részt, egy ködös októberi napon, egy egész másfajta területen, mint a mikor kutyával vadásztunk.

Síma, egyfolytonosságú alföldi terület, melynek véghatárán felcsillámlik az Északi-tenger ringó hulláma.

Hatan vagyunk puskával felszerelve és mindeniknek megvan a követője, a puskatöltője és kutyája. Egy kerítés mögött állunk egysorjában, húsz-húsz lépésnyire egymástól és könnyedén áttekinthetünk a társaság többi tagjához. Érdekes nézni, mily változatos pozíciókba helyezkednek; az egyik szorosan fogja

*) Az angol foglyok roppant futósak, igen vadak és rosszul tartanak ki; azért kell sebes kutya vadászatukhoz, mely nálunk nem válik be, mint a következmények megmutatták. **Szerk.**

egyverét és kitaróan bámul maga elé, nehogy egy alkalmat is elmulasztson; egy másik, kinek flegmatikus természete van, hidegen bontogat fel egy pár levelet, melyeket nem ért rá felbontani otthon; a harmadik meg nyugtalanul olvas egy reggeli lapot, kíváncsi talán az afrikai, meg a kínai vérfürdő eseményeire; míg a társaság többi tagja nyugalmasan beszélget a töltőjével, vagy a pipáját szívja nagy lelki nyugalommal.

De figyelem! A kerítés megmozdul és csöndesen ring ide-oda.

Valami oda dörzsölődzködött hozzá.

A szél felénk fú és mindnyájan csöndben figyelünk.

Egy hatalmas szarvas lopózik lassan ki a kerítés mögül. Gondatlanul jó folyvást kifelé és amint elhalad az egyik vadásztárs mellett, a szeme észreveszi a veszélyt, füleit lelapítja és rémes iramodásba kezd. De eldördül a fegyver és egy pillanat múlva már ott fekszik a fűvön.*)

A lövő puskájának döreje különös hatást gyakorol a szomszéd sportsmanokra. kik nem vették észre ezt a kis tragédiát. Mindegyik még jobban figyel most már.

»Vigyázz balra!« — hangzik a tulsó felől.

Madarak jönnek.

Amint elérik a kerítést, kettő mint villámsujtott leesik; — majd egy második lövés hangja éri a fülünket; azután még két lövés ugyanazon helyről.

Egyik sem volt hiábavaló.

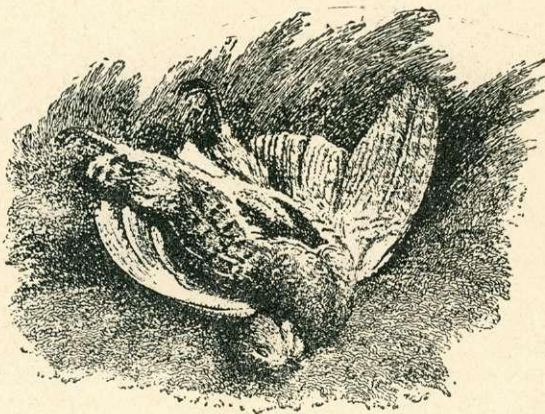
A lövő gentleman nagyon is gyakorlott a hajtott fogoly lövésében.

Azokban íme, itt kínálkozik egy szép lövés. Egy fegyver eldördül. Már jön is lefelé. Nagyon szép volt.

Most meg egy fűrj jön, épen szembe. Lőni-lőni! Nem kell kímélni . . . Két cső ürül ki rá és mégsem jön le a fűrj. Nem olyan könnyű alacsonyan röptülő fűrjeket lőni, mint gondolná az ember.

Hanem elég volt mára, gyerünk haza.

Isten önnel kedves szellemi partnerem!

A fővad csapája és csapásáról.

(Polytatása és vége)

A már tárgyaltakon kívül azok a jelek, melyekről még bikára következtethetünk, a következők. Megjegyzendő azonban, hogy ezek a jelek — egyáltalában a jelek, — vagy magában a csapában, vagy azonkívül elentkeznek, miről egyébiránt értekezésem során már volt szó.

*) Az angol ilyesből nem csinál lelkiismeretbeli dolgot. Mindent lelő, a mi jön — és ezt „sportnak“ nevezi! Valóban csakis „sportsmanok“ ők, de igazi vadász köztük fehér holló. **Szerk.**